

Boganmeldelser.

W. F. Willoughby: *State Activities in Relation to Labor in the United States.* Baltimore, The Johns Hopkins Press. April -- May 1901.

Ogsaa de amerikanske Stater paatage sig stedse mere Opgaver, som de tidligere lod ligge urørte, og det er selvfølgelig af Interesse baade for Nationaløkonomen og for Politikeren at iagttage denne Udvikling. Staterne organisere stedse flere Kommissioner og Bureauer, der have til Opgave at undersøge og give Beretning om forskellige økonomiske Forhold, og de udøve destoruden en mer eller mindre vidtgaaende Kontrol med Bank- og Assurancevæsen, Transportvæsenet, Arbejdet i Fabriker og Bjergværk etc. Især er det Arbejdernes Kaar, som Staterne vise en stigende Interesse for. Arbejderlovgivningen bliver i Amerika som i Evropa stedse mere vidtgaaende. Men det er ikke den, som der gøres Rede for i det ovennævnte Skrift. Hvad Mr. Willoughby har villet, er at gøre Rede for »state activities« (ikke »state action«) i Forhold til Arbejdet. Han fortæller ikke om de emanerede Love, — der ikke saa sjældent i Amerika kun ere døde Ord —, men om den Virksomhed, Statsmyndighederne selv

udfolde: 1. i de arbejdsstatistiske Bureauer, 2. i Arbejdsanvisnings-Bureauerne, 3. ved Fabriks- og Værkstedinspektionen, 4. i Kontrollen med »the sweating system«, 5. ved Bjergværksinspektionen, og 6. gennem de industrielle Voldgifts- og Forligsforsøg.

De amerikanske arbejdsstatistiske Bureauer ere jo bekendte nok, og have oftere været omtalte her i Tidsskriftet. Med berettiget Stolthed udbryder Mr. Willoughby — der selv er Embedsmand under Unionens »Department of Labor« —: De Forenede Stater have Æren af først at have skabt officielle arbejdsstatistiske Bureauer. I (mindst) 29 af Staterne findes der nu saadanne Bureauer; dertil kommer Unionens »Department of Labor«. Bureauet i Kansas har den Ejendommelighed, at Udnævnelsen af dets Embedsmænd ikke er nogen Regeringsakt, men er lagt i Arbejderorganisationernes Hænder; om denne Ordning vil vise sig heldig, kan endnu ikke afgøres, da den kun er to Aar gammel. De fleste af Bureauerne raade rigtignok kun over meget beskedne personlige Kræfter og over temmeligt knappe pekuniære Midler; en Undtagelse danner Unions-Departementet, der har en Arbejderstab paa 115 Mand og et aarligt Budget paa henved 200,000 Dollars. Som bekendt benyttes efter en ikke ringe Maalestok specielle Agenter, der »in the field« indsamle Materiale til Bureauet. Departementet i Washington har offentliggjort en Række værdifulde Bind. Ogsaa Bureauet i Massachusetts — det ældste, fra 1869 — har offentliggjort interessante Værker. Enkelte andre Bureauer have vel ogsaa beriget vor statistiske Viden; -- men om de fleste

af Bureauerne tør man ikke paastaa, at de have præsteret betydelige Sager. De offentliggjorte Værker ere ikke udelukkende »arbejdsstatistiske«, heller ikke udelukkende »socialstatistiske«; den Statistik, de bringe, er tværtimod ofte noget blandet. Ja endnu mere: i ikke faa Tilfælde har man til disse Bureauer overdraget Hverv, der aldeles ikke er af statistisk Art. Endel af Bureauerne have saaledes Fabrik-inspektionsforretninger at varetage. Andre virke som Voldgifts- og Forligsretter. Chefen for Unions-Departementet skal, i Forening med Formanden for den mellemstatslige Handelskommission (»the interstate commerce commission«), se at udjævne Arbejdsstridigheder, der berøre Jernbaner, som løbe gennem flere Stater. I de senere Aar har man ogsaa søgt at faa adskillige af Bureauerne til at befatte sig med Arbejdsanvisninger.

Arbejdsanvisningskontorer af privat Art har man naturligvis haft i Amerika som i andre Lande i lange Tider. At der er tjent gode Penge ved dem, er utvivlsomt; det kan skønnes af deres Talrigbed. Det kan naturligvis heller ikke betvivles, at de have skaffet mange Pladssøgende Plads, at de altsaa have gjort god Nytte; — men de have ogsaa mange Synder paa deres Samvittighed; over Optrækkeri og svigagtig Færd er der ofte nok blevet klaget. Adskillige Stater have søgt at hjælpe herpaa ved Lovbud om, at intet Gebyr maa modtages af Pladssøgende, naar der ikke faktisk skaffes Plads. Man har ogsaa søgt at føre noget Tilsyn med dem, og har forlangt at de, foruden at betale for Bevilling, skulle stille et Depositum, af hvilket de Bøder, der

maatte blive dem idømte, kunne tages. Man synes imidlertid ikke ved slige Forskrifter at have opnaaet helt tilfredsstillende Resultater, — og i de senere Aar har man da begyndt at prøve med Arbejdsanvisningskontorer af offentlig Art, Kontorer som der ikke skal tjenes paa, idet de tværtimod skulle virke helt gratis, Kontorer som altsaa helt adskille sig fra de private derved, at de ikke ere Spekulationsforetagender, men meget mere filantropiske Foretagender, oprettede af Hensyn til Arbejdernes Vel.

Medens saadanne offentlige, gratis Arbejdsanvisningskontorer i nogle europæiske Lande kendes som kommunale Institutioner, hører man kun lidet om kommunale Arbejdsanvisningskontorer i de Forenede Stater. I Seattle (Washington) findes der et betydeligere kommunalt Kontor, der befatter sig med Arbejdsanvisning, og nogle andre Kommuner kunne ogsaa have oprettet lignende Kontorer, — men nogen stor Rolle spille de vel ikke, siden der tales saa lidt om dem. Derimod har man paa flere Steder paalagt Statens arbejdsstatistiske Bureau at tage sig af Arbejdsanvisningen. Ohio begyndte, i 1890; senere kom andre Stater til. I Illinois bestemtes det, at der i enhver By med 50,000 Indvaanere, eller derover, skal oprettes et »free employment office« (i Chicago dog tre saadanne Kontorer). Til Kontorerne henvende de Arbejdssøgende sig, og Kontorerne faa atter fra Arbejdsgiverne Meddelelse om, hvormange og hvilke Arbejdere de trænge til; — men Forbindelsesleddet mellem Kontorerne i de enkelte Byer er Statens arbejdsstatistiske Bureau; til dette indsendes der ugentlige Rapporter, og fra dette modtage de enkelte

Kontorer ugenlig Angivelse af Forholdene paa Arbejdsmarkedet i de forskellige Byer.

Store Resultater synes egentligt ikke hidtil at være opnaaede, men Systemet er jo ogsaa saa ungt endnu. Længst har det, som anført, bestaaet i Ohio, og denne Stat, der i fem af sine Byer har indrettet Arbejdsanvisningskontorer, har ogsaa de højeste Tal at opvise. Antallet af Arbejdssøgende svingede her i de ti Aar 1890—99 mellem 20,000 og 34,000. I 1899 var Tallet 26,000, hvoraf 15,000 Mænd og 11,000 Kvinder. Af Mændene fik en Tredjedel Arbejde, medens næsten alle Kvinderne blev anbragte.

Fabrikinspektionen organiseredes først ved Lov i 1877 i Massachusetts. I 1883 kom New Jersey til, og flere Stater fulgte i Firserne og Halvfemserne. Af de 45 Forenede Stater have nu 21 en lovordnet Fabrikinspektion, altsaa ikke en Gang Halvdelen, men til Gengæld ganske vist de vigtigste og de mest industridrivende. Forøvrigt have de 21 Stater ordnet Inspektionen meget forskelligt; Forholdene med Hensyn til Inspektionen ere i det Hele brogede i Amerika. Gennemgaaende er det Massachusetts, der gaar i Spidsen paa Sociallovgivningens Omraade. I denne Stat ledes nu Inspektionen af en Chef og 26 Inspektører (hvoriblandt 2 Kvinder), foruden 4 Dampkedelinspektører. I 11 af Staterne er Fabrikinspektionen henlagt under det arbejdsstatistiske Bureau, — en vistnok ganske uhensigtsmæssig Ordning. Overhovedet er den amerikanske Union ingenlunde noget Mønsterland for Fabrikinspektionens Vedkommende.

Af nyere Dato, men maaske af nok saa stor Interesse, er Forholdsreglerne mod the sweating

system og Kontrollen dermed. Bogens Redegørelse for Mineinspektionen er ogsaa af Interesse. Derimod er det kun sparsomme Oplysninger, den meddeler om de industrielle Voldgifts- og Forligsbestræbelser i Amerika; — men det er neppe Forfatterens Skyld. Hans Bog giver, indenfor de for den afstukne Grænser, god Oplysning.

Brooks Adams: American Economic Supremacy. New York, Macmillan. (222 S.).

Forfatterens Grundtanke er den, at den Ligevægtstilstand, der etableredes i 1815 efter Napoleons Fald, i 1870 modtog sit første alvorlige Stød, da Tyskland efter at have slaaet Frankrig til Jorden traadte frem i første Række, men at de store Virkninger af denne historiske Begivenhed dog først tyve Aar senere blev stærkt følelige for den hele økonomiske Verden. London, der efter de napoleonske Kriges Slutning, var bleven Verdens Hovedstad, og som i mere end to Menneskealdre ubestridt hævdede denne Stilling, er nu i Færd med at se Magten glide sig ud af Hænderne. Et nyt Verdenscentrum er i Færd med at danne sig: Storbritannien maa afstaa sit Supremati, — enten til Stater mod Øst eller til Stater mod Vest. Og, som antydtes i Bogens Titel, er det Forfatterens Mening, at det vil blive Staterne vestpaa, d. v. s. de amerikanske Forenede Stater, som herefter vilde være det egentlige Sæde for Verdens Rigdom og Magt. Denne Tanke har han udviklet i nogle Artikler, som han i Aarene 1898, 1899 og 1900 har offentliggjort i forskellige Tids-